

การทดสอบการเลี้ยงแพะนม

ผ่านฟ้า ณ เชียงใหม่^๑ อนุชาติ คำมา^๑

บทคัดย่อ

การทดสอบการเลี้ยงแพะนม ทำการศึกษาในฝูงแพะนมของงานปศุสัตว์และโคนม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๕ โดยทดสอบเลี้ยงแพะนมพันธุ์ซาแนน จำนวน ๗๓ ตัวและลูกผสมซาแนน-แองโกลนูเบียน จำนวน ๕๔ ตัว โดยศึกษาอายุที่เหมาะสมต่อการให้ผลผลิต อัตราการเกิด-การตาย การให้น้ำนม

อายุที่เหมาะสมกับการให้ผลผลิต แม่แพะที่มีอายุระหว่าง ๑๐-๑๘ เดือน น้ำหนักตัว ๔๕-๕๒ กิโลกรัม จะให้ลูกที่มีน้ำหนักตัวแรกเกิด ๑.๓-๔ กิโลกรัมแม่แพะที่มีอายุหรือน้ำหนักตัวน้อยกว่านี้ จะให้ลูกแรกเกิดขนาดเล็ก(ต่ำกว่า ๐.๘ กิโลกรัม) ทำให้มีอัตราการตายสูง (๘๐%ขึ้นไป) และแม่แพะให้นมระยะสั้น(ต่ำกว่า ๕๐ วัน) แม่แพะตั้งท้องนาน ๑๕๐-๑๕๕ วัน ให้ลูกครวละ ๑ ตัว ๑๔% ให้ลูกครึ่งละ ๒ ตัว ๘๒% ให้ลูกครวละ ๓ ตัว ๓% ให้ลูกครวละ ๔ ตัว ๑% แม่แพะให้ลูกปีละ ๑ ครั้ง ๒๕% ให้ลูกปีละ ๒ ครั้ง ๗๕%

อัตราการเกิด-ตายของลูกแพะ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๕ มีลูกแพะเกิดจำนวน ๘๕๙ ตัว (เพศผู้ ๔๗๔ ตัว เมีย ๓๘๕ ตัว) ตายจำนวน ๓๐๐ ตัว คิดเป็นอัตราการตาย ๓๕% สาเหตุเนื่องจาก การตายแรกเกิด ๕๐% ท้องเสีย ๒๕% ปอดบวม ๑๕% ปากเป็นแผล ๗% ไม่ทราบสาเหตุ ๓%

การให้น้ำนม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๕ จำนวน ๓๔,๖๐๑ กิโลกรัม จากจำนวนแม่แพะ ๒๑๑ ตัว โดยแม่แพะให้นม ๑-๓ กิโลกรัม/ตัว/วัน ให้นมนาน ๓๐-๒๑๕ วัน/ตัว/ครั้ง พันธุ์ที่ให้นมมากที่สุดคือพันธุ์ลูกผสมซาแนน-แองโกลนูเบียน

คำสำคัญ: แพะพันธุ์ซาแนน แพะพันธุ์ลูกผสมซาแนน-แองโกลนูเบียน

^๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่